Lungeforeningen

Kroniker-pakkeforløb for KOL

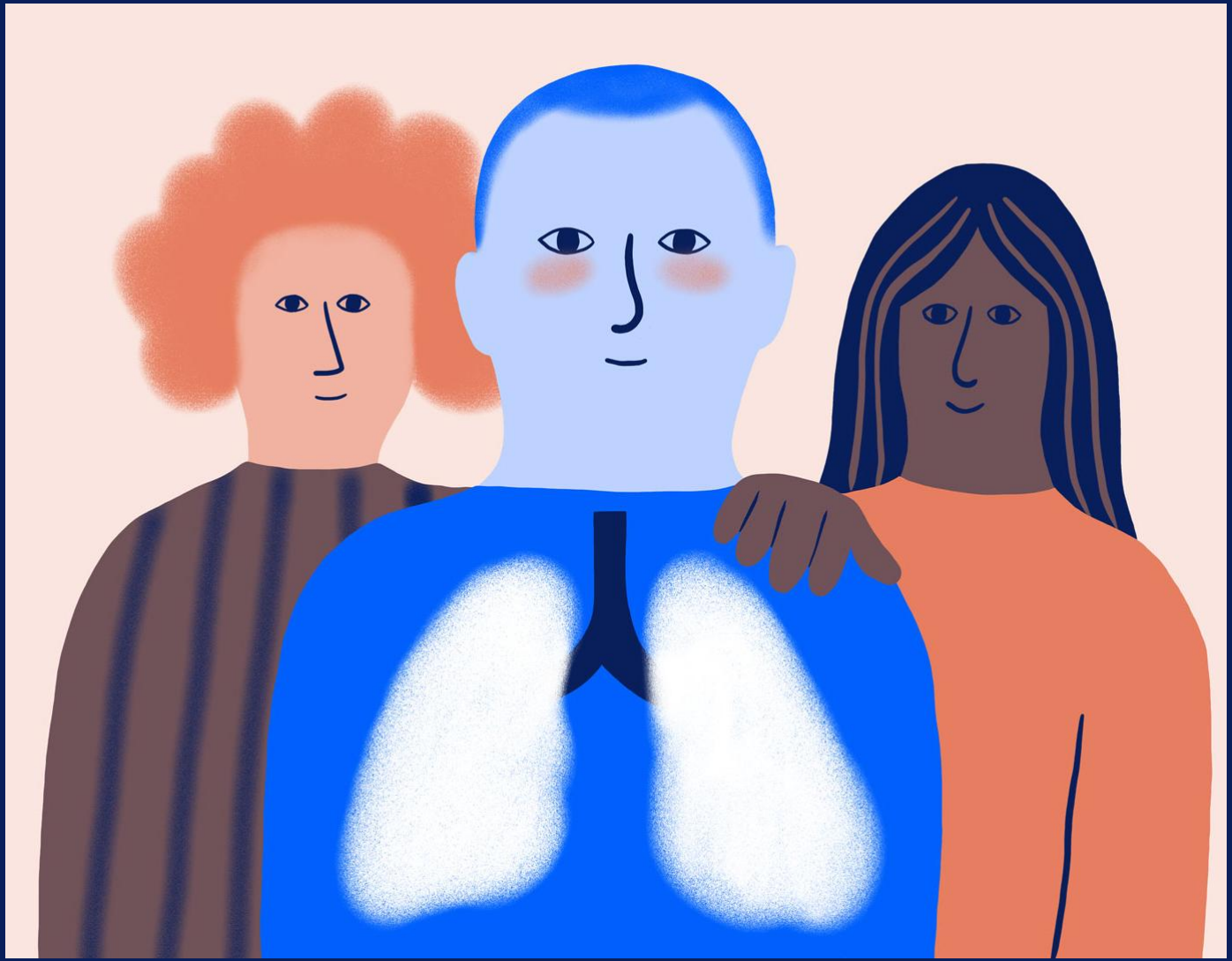

Den samlede tidsplan for pakkeforløb

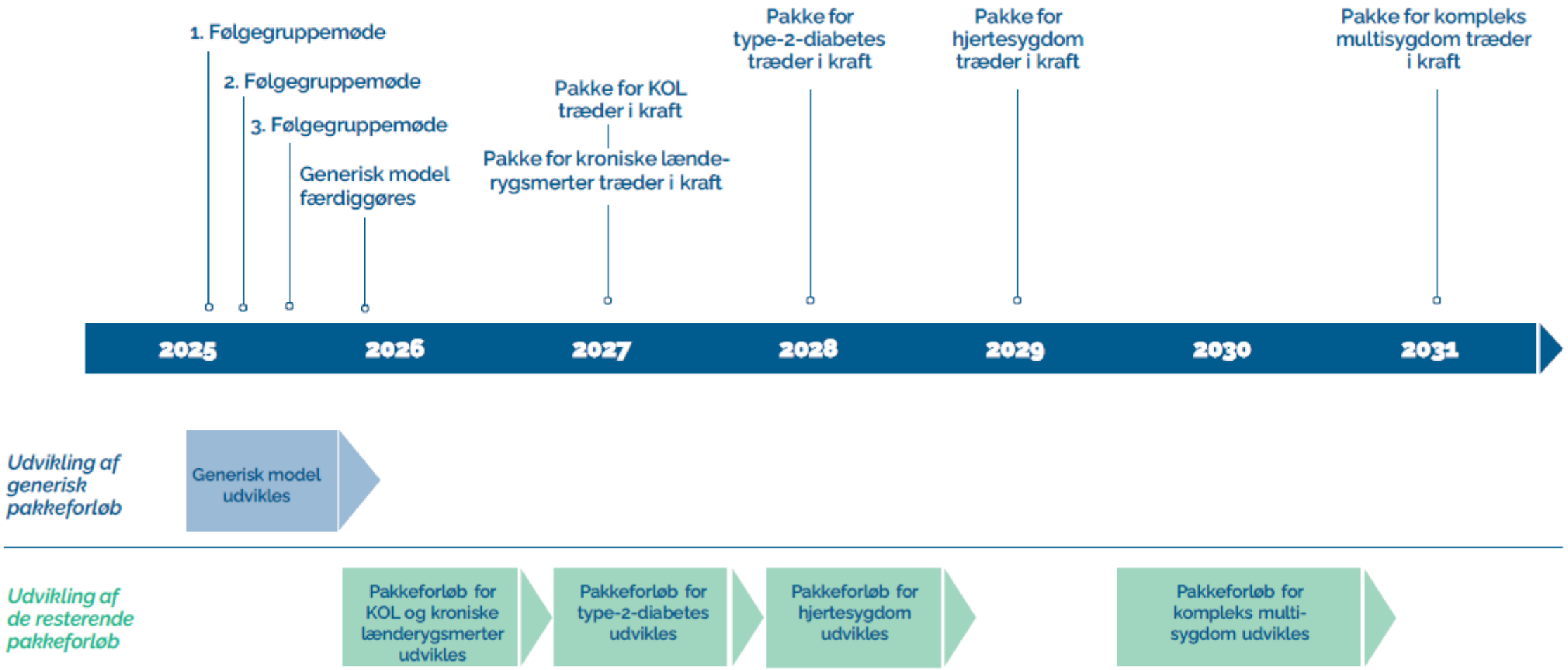

KOL er dødeligste sygdom i Danmark

- 10 mennesker dør om dagen af KOL
- Den sygdom flest danskere dør af
- Europarekord i KOL-dødsfald – og haft det siden 2001 med få undtagelser

- Vi havde tilsvarende udfordringer med kræft
- Lad os derfor bruge vores viden fra kræftpakkerne til at sikre bedre overlevelse for KOL

Lungeforeningen

94%

af medlemmerne mener, at der er behov for kronikerpakker, for at forbedre deres behandling

Det mener medlemmerne er de vigtigste emner kroniker-pakkerne skal gøre noget ved:

- Koordineret og sammenhængende behandling
- Mere opfølgning og regelmæssige kontroller
- Kortere ventetider og hurtigere behandling
- Bedre information og vejledning
- Øget viden hos praktiserende læger
- Bedre adgang til specialister
- Mere fokus på træning og rehabilitering
- Lige adgang til behandling uanset bopæl
- Billigere eller gratis medicin og vacciner
- Mere fokus på livskvalitet

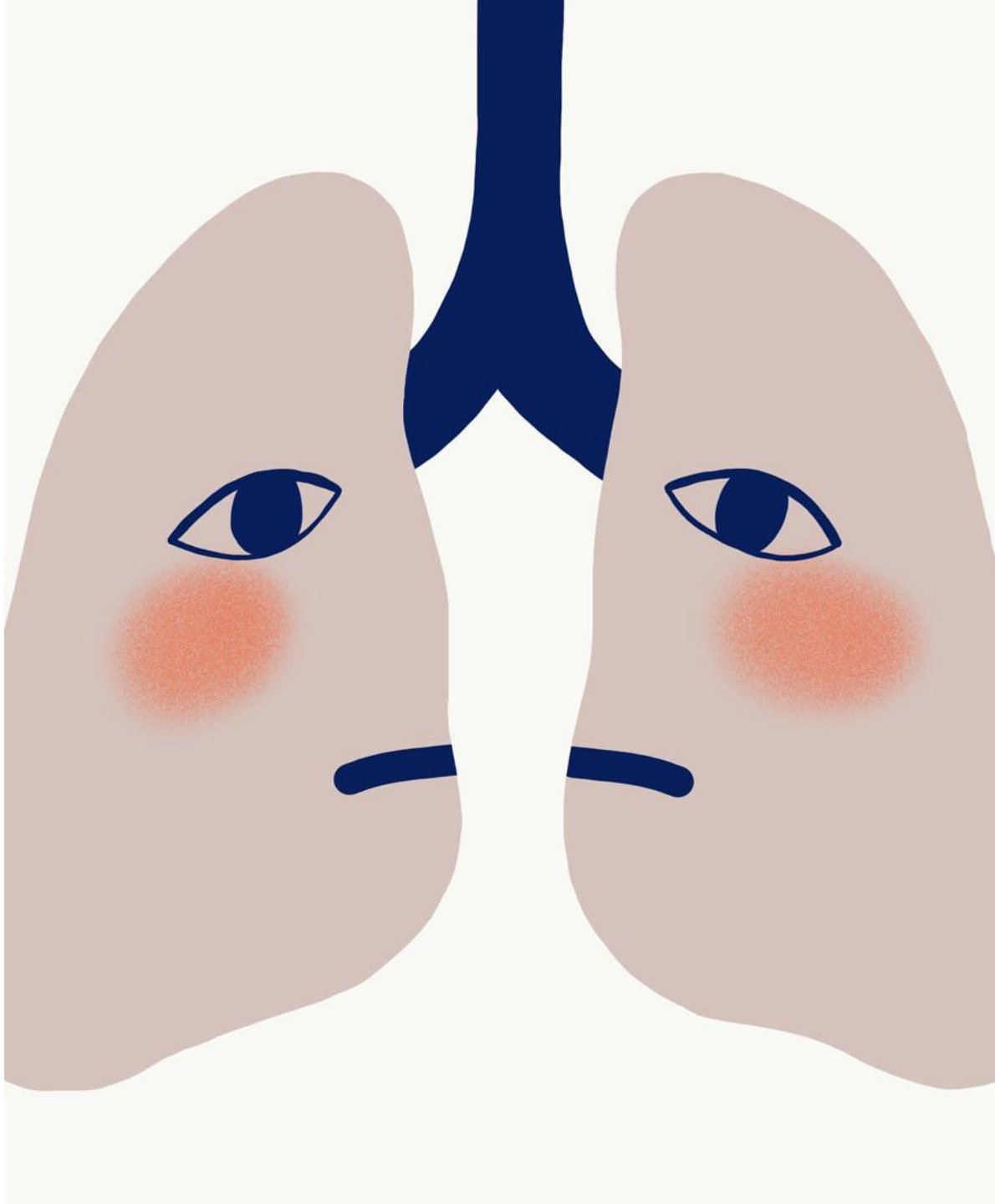

Kilde: Medlemsundersøgelse fra Lungeforeningen, 2025

Lungeforeningens anbefalinger til indholdet i kronikerpakkerne:

1. Intensivt startforløb med almen praksis som tovholder

2. Særlig indsats ved forværringer

3. Pakkeforløb uden udløbsdato – tilpasset patientens liv

4. Styrket oplysning om symptomerne på KOL

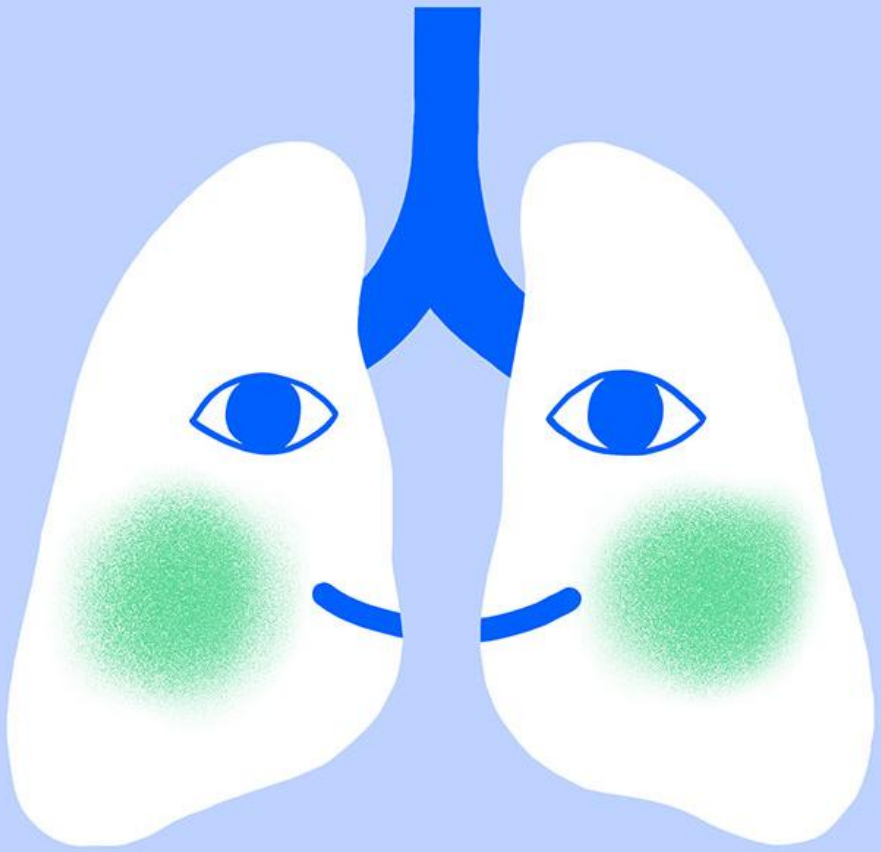

Lungeforeningen

En fælles generisk model for alle kroniske sygdomme

diabetes foreningen

Gigtforeningen

Hjerte foreningen

1 Intensivt startforløb med almen praksis som tovholder

Startforløbet ved diagnosen tilpasses den enkelte og skal indeholde:

- En patientrettighed om en personlig forløbsplan med tilhørende tidsfrister
- Information om sygdommen og en gennemgang af pakkeforløbet
- Henvisning til afklarende samtale i forhold til rehabilitering

Almen praksis er tovholder - og sikrer kontinuitet og overblik. De har trækningsret til speciallæger.

Forløbet skal systematisk monitoreres via eksisterende data fra almen praksis suppleret med data om rehabilitering og data fra sygehusene.

Elementer i kronikerpakken

- Individuel tilpasset forløbsplan
- AP-tovholder med løbende indkaldelse
- Fokus på medicin, vacciner og inhalationsteknik
- Udredning på hospital eller ved speciallæge
- Lev godt med din sygdom:
  Træningstilbud
  Rygestoptilbud med gratis rygestopmedicin
  Sygdomsforståelse
  Kostvejledning
  God overgang til civilsamfundstilbud
- Håndtering af mentale problemstillinger
- Telemedicinske løsninger
- Palliation – basal og specialiseret

2 Særlig indsats ved forværringer

- Mange KOL-dødsfald sker i forbindelse med akutte indlæggelser
- 48% af patienterne oplever, at de ikke bliver grebet efter en akut indlæggelse.
- Det øger risikoen for tilbagefald og dermed gentagne indlæggelser – og i sidste ende død

Det skal vi ændre på ved, at patienten får en rettighed til, at behandlingsplanen justeres efter indlæggelse.

Samtalen med praktiserende læge (tovholder) skal ske hurtigt efter udskrivning, og hospitalet skal give besked til almen praksis om at følge op på patienten, også hvis patienten ikke selv henvender sig. Samtalen skal indeholde kraftig opfordring til træning, opmærksomhed på kosten og telemedicin.

Begejstrede for PreCare-KOL

Unikt tilbud har gjort Bentes liv tryggere og givet markant færre ture på sygehuset

Sjællænderne er landets hårdest ramte af en folkesygdom, hvor angst for ikke at lurer og fører til mange indlæggelser på et sygehus.

Bente Hansen er på grund af sin sygdom bundet til et iltapparat døgnet rundt. Hendes livskvalitet er dog steget t sundhedstilbud.
Foto: Jens Wollesen.

TEMA

TEKST HANNE HAUERSLEV
FOTO CLAUS BECH, SHUTTERSTOCK

TRYGHED
er nøglen til et godt liv med KOL

I Region Sjælland skal tæt kontakt og virtuelle møder med sygeplejersker være med til at sikre, at patienter med KOL kan føle sig trygge. Målet er, at regionens godt 30.000 KOL-patienter undgår unødvendige akutte indlæggelser.

"MinSP-app er fantastisk, jeg bruger den hver dag. Jeg kan lide, at jeg kan se, hvad de skriver om mig. Det hjælper mig med ikke at være alt for bekymret. Har altid fået svar på mine spørgsmål. Fantastisk tilbud, som jeg anbefaler til alt og alle."

Sådan lyder det fra en af Region Sjællands 30.000 KOL-patienter i en tilfredshedsundersøgelse fra april 2023. Undersøgelsen viser, at tre ud af fire adspurgte brugere af regionens PreCareKOL-tilbud i høj eller meget høj grad er blevet mere trygge ved deres sygdom. I alt 97 procent er tilfredse med deres brug af tilbuddet.

I praksis kan alle KOL-patienter blive en del af PreCareKOL i eHospitalet. Dem, der ønsker at deltage, bruger appen "MinSP" på deres smarttelefon eller sundhedsplatformen via computer. Efter aftale indrapporterer patienterne seks faste oplysninger. I den anden ende står en gruppe sygeplejersker klar til at analysere tal og fakta. Efter behov kan de tage kontakt til patienten for at vende dagens målinger, tilbyde en virtuel konsultation, eller sørge for, at patienten tilses af en læge.

– Som en fast rutine sender patienten sine tal på iltmætning, puls og temperatur samt information, om der er mere åndenød, opspyt eller hoste end vanligt. For mange bliver det et dagligt gøremål på linje med morgengymnastikken. Det giver dem en tryghed at vide, at der i den anden ende er en sygeplejerske, der holder øje med, om noget er skævt. Hvis der er behov for at vende en bekymring, kan patienten ringe til sygeplejersken og få en konsultation – ligesom sygeplejersken kan tage kontakt, hvis der for eksempel er sket en udvikling over tid, som der bør følges op på, fortæller Mai-Britt Hägi-Pedersen, der er projektleder i Det Nære Sundhedsvæsen i Region Sjælland og forsker på Professionshøjskolen Absalon, hvor hun for øjeblikket indsamler og analyserer data fra projektet for at undersøge, om det har den ønskede effekt.

Sygdommen træder i baggrunden

Først og fremmest handler det om at skabe mere tryghed for patienter med KOL.

STØTTE I DØGNDRIFT

I Region Sjælland skal en tæt kontakt og virtuelle møder med sygeplejersker være med til at sikre, at patienter med KOL kan føle sig trygge. Projektet bliver lige nu – med støtte fra Lungeforeningen – kortlagt af forsker, der blandt andet undersøger, om tilbuddet giver færre akutindlæggelser.

I den anden ende af landet er der etableret et udekørende lungeteam, der døgnet rundt understøtter svært syge borgere med KOL. Et koncept, der er lige til at kopiere, mener en af de sygeplejersker, der har været med fra starten.

S. 17

Lungeforeningen

Resultater PreCare-klinikken (forløberen til PreCare-KOL)

- Fra 10 til 5 henvendelser til egen læge om året
- 52 pct. færre henvendelser til vagtlægen
- 33 pct. færre akutte indlæggelser
- 41 pct. færre akutte KOL-relaterede kontakter til hospital
- Akutte sengedage falder med godt 50 pct.
- 89 pct. af alle KOL-forværringer er håndteret virtuelt
- Giver borgerne fornyet frihed og tryghed

Tilbuddet findes i Region Sjælland, men bør i forbindelse med pakkerne udbredes til hele landet og tilbydes patienterne efter akut indlæggelse med datadeling til almen praksis

3 Pakkeforløb uden udløbsdato – tilpasset patientens liv

- KOL er en livslang og progressiv sygdom, der kræver kontinuerlig opmærksomhed
- Derfor bør kronikerpakker ikke være tidsafgrænsede som kræftpakkerne, men være vedvarende og kunne justeres, når der sker ændringer i patientens sygdom, fx ved forværring eller ændringer i funktionsniveau
- Hvis der ikke opstår ændringer i sygdomsforløbet, bør pakken revurderes én gang årligt i forbindelse med statussamtale/overblikskonsultation i almen praksis

4 Styrket oplysning om symptomerne på KOL

- Halvdelen af de anslåede 400.000 danskere med KOL ved ikke, at de har sygdommen
- Mange kender ikke symptomerne på KOL – såsom åndenød, hoste eller hvæsende vejrtrækning – eller opfatter dem som aldersbetingede
- Derfor behov for styrket oplysningsindsats om symptomer på KOL for at sikre flere får tidlig diagnose, ligesom det er sket i kræftplan V

Som en del af denne indsats foreslår Lungeforeningen, at hospitaler automatisk henviser patienter til lungefunktionsmåling hos egen læge efter indlæggelser for lungesygdomme som lungebetændelse, bronkitis eller tiltagende åndenød.

Lungeforeningen